

„Soča“ izhaja vsak petek in velja za pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslaničkah“ se plačuje za navadno tristo-pne vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron.“ in na starem trgu. — V Trstu v tobakarnici „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soče“ na Korošnji v Stična - vi hiši št. 10 II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Iz državnega zbora.

Z DUNAJA, 16. febr. (Izv. dop.)

V poslanski zbornici drž. zbora je začela v predzadnji seji razprava o načrtu postave za znižanje obiskovanja ljudske šole od 8 na 6 let. Poslanec Solnograški, slavnoznani Lienbacher, je predlagal naravnost, da bi se povsod z drž. postavo dolžnost, ljudsko šolo obiskovati skrčila na 6 let; ker pa je bila vlada izrekla, da bi takega predloga ne mogla predložiti za najvišje potrjenje, se je moral ta predlog tako prestrojiti, da se deželni zborom pravica daje odločiti, ali ima na ljudski šoli tudi v 7. in 8. letu dnevni poduk ostati, ali pa se omejiti v teh dveh letih, toraj v 13. in 14. letu starosti dečkov, na nedelje in praznike in še kak drug delalnik v tednu. S tem bi se toraj dnevni poduk z 12. letom starosti dečkov končal in za 13. in 14. leto njih starosti preobrnil v nadaljevalne tečaje. Ta predlog bo od desnice in od ministerstva sprejet in bo posebno za kmečke občine rodil prav blagoslovne nasledke, ker bo tako mogoče, da se dečki po končanem 12. letu začnejo dela vaditi, in v ponavljevalni nedeljski šoli se še nadalje izobražujejo. Tudi levica drž. zbora ni popolnoma zoper polajšanje obiskovalne dolžnosti v ljudski šoli; toda ona bi raje to pravico ministerstvu podelila, da bi ono po potrebi dnevno obiskovanje ljudske šole omejilo na šest let.

Ker se pa v Avstriji prepogostoma ministerstva preminjajo, se pozdeva desnici prenevarno to pravico ministerstvu podeliti in bolj varno, dati jo deželni zborom, da se tudi spolnijo želje skoro od vseh dežel v tej zadevi izražene za stesnenje dolžnosti šolskega obiskovanja na šest let.

V včerajšnji seji prišel je na dnevni red za prvo berilo vladni predlog postave, da se odloči glavna vsota zemljišnega davka. Načrt te postave predlaga letnega zemljišnega davka na 37 1/2 milijonov goldinarjev, toraj v takem znesku, kakor je bilo to do sedaj, prištevisi vse vojne doklade, katere vsled novega predloga odpadejo.

Da se pa bremena zljajšajo, katera bi nastala davkoplačevalcem vsled nove cenitve zemljišč, predlaga vlada v rečeni postavi: 1. da bi plačevali od 1. januarja 1881 naprej do tiste dobe, kedar postane vsled končane obravnave za reklame (pritožbe) odmerjenje zemljišnega davka zatrdno, tisti davkoplačevalci, kateri bi morali plačavati nad 10% višje od davka za leto 1880, a) toliko, kolikor so plačali v letu 1880, in b) od tega zneska, kateri se kot povisek nad davkom za leto 1880 pokaže, le še 100% od tega davka za leto 1880.

2. Od leta naprej pa, v katerem postane novo odmerjenje zemljišnega davka zatrdno, bi imeli oni (katerih zadeva povisek nad 10% davka za leto 1880) plačevati:

a) enaki znesek, kakor so ga plačali v letu 1880, b) od povikša nad znesek davka plačanega za leto 1880 pa:

aa) 10 odstotni znesek davka leta 1880,

bb) 1 deseti del še ostalega povikša, kateri se ima do desetega leta vsako leto za drugi deseti del pomnožiti, tako, da bi po 10. letih morali plačati celi povisek.

Ker zadene goriško okolico vsled nove cenitve zemljišč povisek 180%, pride ta polajšba v korist cele goriške okolice, in samo le goriški okolici, ker v vseh drugih okrajih na Goriškem ne doseže povisek nikjer 100%.

Očnem pride ta polajšba v korist vsem alpskim deželam; Tirolci pa še s to polajšbo niso zadovoljni, ker oni imenujejo naravnost celo izpeljavo cenitve zemljišč na Tirolskem nepostavno in nepravično, in to ne le gledé na to, da znaša povisek v deželi sploh preveč, ampak, da so tudi posamezni posestniki v primeri drug z drugim krivično in nepostavno cenjeni. Kaj je na tem resničnega, se ve da ne morem odločiti, vendar pa je to karakteristično. Ta postavni predlog vlade je bil toraj na dnevnem redu, in šlo je

za to, da bi se izročil kakemu odseku za razpravo. Desnica je predlagala po Lienbacherji, da naj bi se ta predlog izročil koj davkovskemu odseku, levica pa je predlagala po moravskem židu Neuwirth-u, da se nima ta predlog izročiti nobenemu odseku, dokler ne bode vlada predložila nagibov in razlogov te postave, in pri tej priliki je izraelski lev prav razgljivo po finančnem ministru, katerega je imenoval ministra za Galicijo, udrihal.

Neuwirtha je krepko podpiral Plener, stalni kandidat za finančnega ministra, iz čigar govora smo povzeli, da, ko bi bila levica na krmilu, bi bila predlagala najmanje 44 milijonov gold. zemljišnega davka!

Napade na finančnega ministra je odbijal minister sam in pa Lienbacher in Groholski, kakor se je spodobilo.

Pri glasovanju po imenih je bil predlog desnice sprejet z 20 glasovi nadvečine.

Poročati Vam moram še, kar sem pozvedel iz poslanskih krogov, da je Vaš poslanec dr. Tonkli v odsekovi seji za jezična vprašanja prav živo barval krivice, ki se vsem Slovincem po vseh slovenskih pokrajinah godé zaradi tega, da vlada v vseh sodnijah še vedno le laški ali pa le nemški jezik, in da je dokazal navzočemu ministru dr. Pražaku pravnujo potrebo enakega razglasa gledé enakopravnosti slovenskega jezika v vseh sodnijah, kakor je tisti za Pemsko in Moravsko, in da mu je minister na to obljubil, da bo za to skrbel, da se bo zahtevani razglas pripravil in izdal.

Bog daj, da bi se to v kratkem uresničilo!

Zemljišni davek za Goriško v primeri za Istrijo in Kranjsko.

Konec.

Po takem se je ponujala prilika za raznotere vplive ali pogodbe. V istem času, t. j. po dokončani obravnavi za Dalmacijo, pokazal je svoje življenje skriven odbor, ki je s svojimi načelniki, bar. Apfalter, bar. Spens, grofom Belrupt in dr. Rhiha, pozval znatno število udov centralne komisije na pogovor, iz ključivši Galicevce. Zastopnik za Goriško (Černe) bil je tudi zraven.

Pri tem dogovarjanju je bar. Apfalter navzočnim naznanil, da se je uže vstvarila iz udov osrednje komisije neka večina, ki se je odločila sprejeti uže izdelane številke v namen sklepne rešitve opravil, naloženih centralnih komisiji. Te številke so se kazale takó-le. Vsota čistih dež. dohodkov za Goriško: 1,700,000, za Istrijo 1,360,000, za Kranjsko 2,720,000; starih davkov za Goriško 354,000, za Istrijo 342,000, za Kranjsko 943,000; novih davkov za Goriško 375,000, za Istrijo 300,000, za Kranjsko 600,000.

G. Černe je kazal na nepriliko in hudo razmerje za Goriško v primeri za Istrijo in Kranjsko. To razmerje so imepovali kompromis, katerega je za Goriško pobijal g. Černe pri vsaki priliki. Vspeha pa ni imel velikega, ker so kljubu pritožbam znesek čistih dež. dohodkov za Goriško znižali samo na 1,666,000, v tem ko so vsoto za Kranjsko znatno povišali.

Med tem se je 1. branje v odboru 18erih na podlagi vladnih predlogov nadaljevalo za Češko, Galicijo in Bukovino in se je naglo dovišilo; kajti kompromisno pogajanje ie bilo zdaj najmenitniše.

Tukaj je tudi začetek opozicije zastopnikov štajerskih, nižavavstrijskih in gornjeavstrijskih. [Ko je po tem dr. Rhiha stavlil predlog, da naj se vsote čistih dohodkov za posamične dežele določijo posebe, in da naj tudi vlada svoje predloge spremeni po takih določilih, je odbor 18erih dr. Rhihin predlog sprejel, zastopniki imenovanih dežel so pa izstopili iz osrednje komisije. Vlada je od maja 1869 vse sama vodila, od zdaj so pa bile njeje roke zavezane.

Predsednik odbora 18erih bar. Apfalter je na to sklical sejo, v kateri se je odobrilo odborovo postopanje. Gosp. Černe se je zaradi tega pogovoril z g. Coroninijem, in je hotel tudi izstopiti, ker se je kazala za Goriško enaka, če ne še večja krivica, nego v imenovanih treh deželah.

Po dobrem prevdanku nasledkov, t. j. škode in dobička je g. Černe vendar še dalje ostal v osrednji komisiji. Dr. Rhiha pa je bil izvoljen za poročevalca za polno osrednjo komisijo.

Po njegovem poročilu se je bilo določilo čistih dežel. dohodkov za Goriško 1,663,467, za Istrijo 1,349,969, za Kranjsko 2,866,448 gl. Iz poročila razvidna so bila tudi določila (tarife) za vsako oralo. G. Černe se je za Tržaško in za Goriško na vso moč upiral proti postavljenim določbam za posamične razrede in proti skupni vsoti čistih dež. dohodkov, ker bi se po takem godila prevelika krivica. Rekel je med drugim, da v postavi od 24. maja 1869 ni ukazano, da bi se dežela primerjala z deželo; postava veleva mariveč, da se morajo razmere določevati od kraja do kraja, od okraja do okraja, od dežele do dežele.

Po Črnetu pa je bila med deželama Goriško in Istrijo kar je mogoče prava in pravična samo ona razmera, katera se je kazala po številkah 1. branja v odboru, ko določuje za Istrijo z 832,453 orali rodovitne zemlje vsoto čistih dohodkov za 1,805,354 gl. in za Goriško s 451,012 orali rodovitne zemlje vsoto čistih dohodkov za 1,643,106 gl. Za Goriško je taka določba zadosti velika, če se pomisli, da je rodovitne zemlje v Istriji skoro dvakrat toliko, kakor na Goriškem, vsoti čistih dež. dohodkov ste pa skoro enako veliki, in vendar rodovitnost na Goriškem ni večja, kot v Istriji. Po vsem pa so te zadnje številke razmerno najpravičnejše, ker so nastale po vestnem ocenjevanju zemlje tu in tam od strani vseh sodelovalnih moči pri vcenitvah. Te številke so bile brane pri 1. branju v odboru.

Zdaj pa, po novih določbah, se je pokazal znesek za Istrijo znižan za 450,000, za Goriško pa povišan za 20,301 gld. To je strašno krivična razmera! Krivična se kaže tudi v primeri s Kranjsko. Poglejmo samo planinsko ozemlje. Na Goriškem se je cenilo 6992 gld. čistega dohodka od 23,298 oralov, na Kranjskem pa samo 3663 gl. od 23,300 oralov, tedaj za enako veliko zemljišče skoro polovico manj! In g. Černe je bil spomnil, da ta krivična razmera v škodo Goriškega se razteza na vse razrede in vrste zemljišč in na vse kraje in cenitvene okraje Goriške in Kranjske.

Še večja krivica razmerja se kaže za Goriško v razmeri za Istrijo, ker cenitev kaže se skoz in skoz za posamična zemljišča in posamične razrede za Goriško trikrat viša nego za Istrijo. Černe je dokazoval to s tem, da je staroavstrijski del Istrije pač prištevati med najnerodovitniša zemljišča Cislitajske, da pa je beneški del Istrije gledé na dobroto zemljišč in raznoterost pridelkov v vrsti najrodovitniših in v vsakem obziru na enaki stopinji s furlansko zemljo. Goriško obseza pač Furlansko, ki je najrodovitnišim zemljam prištevati; ali ena tretjina skupne zemlje v cenitvenih okrajih Tolmin in Bovec je planinska, in druga tretjina, cenitveni okraj sežanski, je Kras in zaradi slabega zemljišča, podnebni in drugih neugodnosti enaka slabšemu delu Istrije.

Prebrale so se potem poprečne cenitve. Za Goriško so se pokazale take-le: za njive 10.50, travnike 4.50, vrte 16.50, vinograde 11.60, paše —.56, gozde 1.52, planine —.30 gold.; za Istrijo za njive 3.15, travnike 2.75, vrte 6.10, vinograde 4.60, paše —.24, gozde —.95, planine —. gl.

Primeri cenitev njiv v najboljših okrajih obeh dežel, t. j. v Gradiški III za Goriško in v Koprskem za Istrijo, se je pokazala pa takó-le. Za Goriško njive I. razreda 28 gl., II. r. 24 gl., III. r. 20 gl., IV. r. 16 gl., V. r. 12 gl., VI. r. 8 gl., VII. r. 4.50 gl., VIII. r. 3.20 gl.; za Istrijo njive I. r. 12 gl., II. r. 9.50 gl., III. r. 6.45 gl., IV. r. 4.50 gl., V. r. 3.40 gl., VI. r. 2.30 gl., VII. r. 1.70 gl., VIII. r. 1 gl.

Iz te vcentitve se razvidi, da je V. razred več-

nitvenega okraja Gradiške postavljen enako I. razredu vcnitvenega okr. koprškega, in da je poprek vcnitev za Goriško trikrat večja nego za Istrijo.

Na zahtevo Cernetovo delo se je v zapisnik, da je taka neugodna razmera v vseh razredih in vrstah zemljišč na Goriškem.

Ko se je Černe s takimi razlogi potegoval za Goriško, ga je poročevalec s publicimi izgovori zavrčal, češ, da ni družega mogoče, kakor samo predlagati, da se določila (tarife) tu ali tam popravijo.

Černe je na to predlagal: Onih 450.000 gold., kateri se nameravajo odbiti za Primorsko, naj se ne odbija v prid samo Istriji, ampak naj se razdeli med dežele Goriško, Tržaško in Istrijo po razmerah številki čistih dohodkov 1. branja v odboru. Ta predlog pa ni bil sprejet. Vsled tega je Černe predlagal, d. naj se po vsaj določila (tarife) vseh razredov in zemljišnih vrst za Goriško znižajo za 20 od sto. Tudi tega predloga mu niso sprejeli!

Konečno je dobil g. Černe eno samo tolažbo. Po 3. branji polne osrednje komisije je vladin zastopnik obečal, da bo vlada gledé na Goriško skrbela, da se pri rešitvah pritožeb za Goriško prehudi sklepi osrednje komisije zljajsajo. Zlasti pa hoče vlada skrbeti, da se drugo ali ponovljeno razredovanje dobro pregleda.

S tem tolažilom končuje g. Černe svoje poročilo. Vidi se, da se je možko potegoval za našo deželo, da si začasno brezuspešno. Velike veljave pa je, da je energično terjal, da so se njegovi upori in dokazi zabeležili v merodajni zapisnik. Takó je mogoče opirati se na postopanje osrednje komisije ne samo zdaj pri prošnjah za znižanje*), ampak še pozneje, kedar koli bi bilo treba bojevati se za pravično stvar.

Zdaj bomo lahko razumeli, da je imel naš dež. odbor dobrih razlogov za utrdjenje svoje prošnje. Iz te prošnje prinesemo jedro prihodnjic.

Lahonska nesramnost, in kaj moramo goriški Slovenci zahtevati.

Nek porenegačen glavni dopisovalec v Rim skilečega lista „L'Indipendente“, ki je sedaj tudi glasilo goriških lahonov, je goriške (mestne) Slovence v dopisu iz Gorice od dne 4. t. u. prav grdo ter nesramno napadel. Jako ga veseli, da je ljudsko štenje pokazalo broj 14 tisoč (??) Italijanov in le 3 1/2 tisoč Slovencev.

„Pa kdo so ti Slovenci?“ impertinentno vpraša mož, katerega zibelj je baje tekla tam pod goro Sv. Valentina (di la dell'aga). „Dekle, hlapci, vozniki so, pravi, in med temi nekaj uradnikov“ — vse drugo mu je iz Napoletanskega, si misli.

„Tudi imamo v Gorici dva ali tri trgovce in, če po pravici povemo, ti imajo slabo kuptijo (fanno ben magri affari), to je po domače rečeno: slabo jim gre.“

Prvo bodi dopisunu v zobe povedano, da nas ne žali mnogo s tem, če imajo goriški lahoni potrebo slovenskih dekel in hlapcev; kajti znano je, da furlani za delo, — posebno pa goriški trgovci furlana ali goričana tudi zastoj in službo ne vzamejo.

In ravno naši slovenski služabniki, gospoda laška, so Vam pripomogli do števila 14 tisoč. Vrag naj me vzame, če je le jeden goriških lahov, renegatov, izdajic itd. svojo dekle ali hlapca za „lingua usuale“ (občevalni jezik) drugače nego italijansko vpisal; tem menj pa dopisnik onega dopisa v „Indipendente“ svoje posle.

Kdo pa so ti goriški Italijani?

Vzemite v roke, gospoda laška, zapisnik imen prebivalcev Gorice, prečitajte ga vestno ter spremenite vse čuke v pravo njih ime, in videli boste, da po rodu naštejete ne 3 1/2 nego osem tisoč Slovencev!

Pa čemu bi človek tem ljudem boh ob njihovo zagrizeno bučo metal!

Znano nam je prav dobro, da ima magistrat v svojej službi tri uradnike, — menim, da ti niso hlapci, — katerim je zibelj, če ne njim, pa njihovim roditeljem, na Slovenskem tekla.

V občinskem odboru, mislim, da tudi sedi par odbornikov, kateri so slovenskega rodu, a sedaj največ sovražniki svoje lastne domovine; „iči“ so zgionili, in na njih mesto prilepili so „igge“. Sicer pa tudi po teh se mi Slovenci nikdar jokali ne bodemo, za take ljudi se mi niti ne zmenimo. Kdo pa je mestnega glavarja namestnik? mari ni Slovenec? Ali se mi Slovenci lahko ne ponašamo z možem, nad katerega se je izlila vsa žolc učenih: goriških možev o znani zadevi novega pokopališča? In vendar je imel mož popolnoma prav, a Slovenec je resnico povedal, „udrimo ga!“ se je tedaj kričal. Zraven teh imamo še mnogo slovenskih rodoljubov, kateri niso nikaki hlapci lahonskim prevzetnostim. Mi imamo svoja društva, katera se vzdržujejo brez laške pomoči, brez podpore renegatstva. Čitalnica naša obstaja že 19 let, a ni okoli Vas, gospoda laška, za svoj obstanek nikdar beračila; tudi upamo, da jej ne bode treba zarad

*) Denašnji dopis z Dunaja kaže na postavu, ki prinese neposredne nekaj polajšbe goriški okolici. Ur.

dolgov javne dražbe kot se je pred par leti pripetilo tako „razvetlemu“ italijanskemu društvu. Tudi bobnati nam ni treba, kakor Vam, za obstanek svojih društev. Da gospoda, niti lahov ne sprejemamo mi v svoja društva, kar hvala Bogu, ni nam treba! Jedva mesec dni je, kar smo goriški Slovenci osnovali „čitalnično podružnico“, in danes šteje že nad 100 udov v tem, ko jih v „ginnastichi“ pri vsem V ašem bobnanji — tako pravijo Vaši privrženci po mestu — toliko skupaj se spravite. In naša „Soča“ uže izhaja enajst let brez beračenja ter lahko ponosno vsem bivšim, izvzemši L'Eco, goriškim listom zapoje nagrobu: „si riquardis tu, gazzetine“ (al se spominjaš, časopise?) minolih časov? Zdaj ste si pa po milosti sajeli tržaškega „Indipendente-a“ (?), da od tam z blatom ometate Slovence, ki Vas in sploh največ goriških prebivalcev redijo. —

Zdaj pa prejdimo k trgovini!

Mož dopisnik pravi, da je par slovenskih trgovcev v mestu, in tem gre žalova. Res je, par domačih tverdk smo zgubili, a Vam, gospoda laška, nič dolžni nisti, pa se še lahko obude in to brez pomoči dopisnika. Prašamo pa Vas, kdo pa vzdržuje goriške trgovce, obrtnike in krčmarje, če ne naša gora, naši hribovski Slovenci? Ko bi vam ti izostali, bi morali, Vaših po slovenskih žuljih odebeljenih trebuhov pasove do zadnje luke potisniti ter svoje „botegge“ zapreti. Žalostno je, a resnično, da Vas mora slovenski kupec, kmet in delavec rediti, a Vi lahoni, ga za to z „moštro di sklaf“ odškodujete. Večkrat v svojem življenji sem bil tih opazovalec v krčmi ali v oni kavani, kjer se najhujši renegatje shajajo, ko je vstopil: trgovec, in ga drugi vpraša: „Kako je bila kaj denašnja kuptija?“ „A jerin un par di sclavs, tartars di montagna“ (bilo je en par slovenskih tartarjev iz hribov) itd. Bil sem tudi priča, ko so vstopili gorjani v štacuno, kako lepo jih je nagovoril lahon: „dober dan jim Bog daj!“ kaj bi ga radi?“ itd. A gorje njim, če niso vkupili sirka ali kaj družega (koruze največ rabijo naši hribovci)! Zagrmelo je takaj, jedva so ubogi hribovci štacunski prag prestopili: „moštro di sklaf di montagna!“

Dopisnik se nekako širokosti o svojem „dolce si“ ter pravi, da se le ta sladki precartani „si“ sliši po mestu.

Jaz pa mu na široka usta povem, da goriški trgovci, kedar jim gre za trebuh, v govoru in pisavi radi ter preradi rabijo „la lingua del dolce“, zaka! „Z omenjenim „zakaj“ nas navadno izključljivo vsi goriški lahoni zelo čestokrat v svojo škodo smesiti hočejo.

BOŠTJAN.

(Dalje prihodnjic.)

Dopisi.

Čopovan, 8. febr. Državnemu zboru predloženi načrt za hišni davek je veliko nejevoljo vzbudil po deželi; zato je tukajšnje političko društvo podalo po dr. Tonkli-ji primerno peticijo državnemu zboru. Tudi je res nerazumljivo, zakaj da naj bi kmet plačeval velik davek od svoje hiše, ki mu ne daje nikakoršnih dohodkov. Prav zadovoljilo nas je tedaj pismo g. dr. Tonkli-ja, ki društvu naznanja, da dotični odsek in Hohenwartov klub sta naših misli. *)

Naj se omenim, da so se pri Vodnikovej besedi pevci in orkester čitalnični vrlo obnašali. Bil jim je pa tudi g. J. Makarovič neutrudljiv učitelj! Posebno je pohvala donela A. Hribarjevej Slovenki. Da ne govorim o posameznih točkah, dostavim le, da nam je govornik g. A. Bratuž v sredi vesele zabave prijetno ogreval srce za narodni napredek, in nam je konečno priporočal Vodnikov spomin slaviti s tem, da bomo po njegovem zgledu 1. ponosni na to, da smo slovenske krvi, 2. da bomo pisali čisto slovensčino, ter tudi terjali od uradov slovenske dopise, 3. da opustimo vse tuje umazano petje, ter prepevamo le poštene slovenske pesmi.

Po besedi je bila tudi tombola in domača zabava, pri kateri se je družba prav častno spominjala godu čitalničnega predsednika.

Iz Jablanca pri Komnu. (Konec.) Celi svet se človeškemu umu odgrinja v svojem vsakdanjem življenji; povsod nahaja brate in sestre, srečne in nesrečne, revne in bogate v istih težnjah, v istem borenju. Duh človeka, gnan od neke čudne moči, plava iz enega kota sveta v drugi. Joče se z žalostnimi, veseli se z veselimi, — „uživa in trpi“. Celi svet zdi se mu skupna lastnina, ki jo rod za rodom vzajemno podeduje. Misel, da je matrna hiša njegov dom, zdi se mu pretesna, njegov duh širje meri. Zarad tega se zanima za veselje in žalost celega sveta. Zato prebira hlastno, poželjivo domače in tuje novice, dogodke, ki se vršé v domačem krogu, pa tudi v daljnjej tujini. In tako spoznava vsak dan, da smo

*) V Korneuburgu bil je 6. m. velik shod, na katerem so tudi kmetje sklenili pritožiti se zoper hišni davek. In tako pritožbe se slišijo tudi od drugod. Ur.

vsí, kar nas potuje po zemeljskem površji, ena velika družina.

Čitalnice naj bi pospeševale med ljudstvom omiko, zavedanje in spoznavanje samega sebe. To poslednje: „spoznavaj samega sebe!“ — prav to veli nam dobra omika. In v to nam tudi zdato pomaga. Človek, ki sam o sebi skromno misli, da malo vé in zna, da si ga svet povzdiguje, tak človek je na pravi stezi. Ta skromnost siplje mu v dušo vedno večje hrepenenje po daljnem izobraževanju.

Omika in pravnost, posebno pa slednja, se dá v čitalnicah doseči tudi drugače. V njih naj se časi predstavljajo delotvorna umetnost, ki se izraža v poštenih, navaoat pospešujočih igrah. V njih naj se povečuje značaj, pošteno vedenje, jeklena stanovitnost v lepem in dobrem. Pazi naj se posebno pri izbiri iger, da ustrezajo okusu našega nepokvarjenega ljudstva. Očitno naj se šibajo grde napake, ki se prikazujejo kakor strupene gobe v družbinskem življenji.

V čitalnici morali bi nahajati, če le mogoče, spise, knjige raznovrstne vsebine. Vsakemu udu naj bi bilo pristopno do njih. Kar je telesnim potrebam njiva, vrt, to je človeškemu duhu dobra knjiga. Knjiga in s pomočjo te omike množi človeku tudi gmotno blagostanje. Omikan gospodar bolje gospodari, nego neomikan. Pri boljšem gospodarstvu je večja tudi zamožnost. To boljše materijalno stanje tudi dolgo traja, ker je naraslo po blagej poti, po omiki. Blaga vez, ki ne teži, ampak sladko objema, to zamožnost skupaj drži.

In da bode okvir, v katerem si čitalnice med ljudstvom na deželi predočujem, popolnejši, pristavljaj, da naj se v čitalnicah kolikor mogoče goji domače petje.

Vešči razumnega čitanja naj manj izobraženim posebno ob nedeljah prebirajo*) iz časopisov potrebne in zabavne novosti.

Pazite-li na vse to, dragi Komenci! ko ustanovljate svojo čitalnico?

Se spoštovanjem „Tete Tifke“ dobri znanec.

Z Bovškega 8. febr. (Izv. dop.) V dunajski lesenjači bije se ravno boj o ravnopravnosti avstrijskih narodov. Vsakemu narodnemu človeku, posebno pa kdor ima kaj veljave in oblasti kot župani, je dolžnost posebno sedaj, ko je želézo gorko, zahtevati dražih pravic pri uradih. Ali žalibože daleč smo še. Bovške razmere so takošne, da jih pojasnim občinstvu najlože s prilikami in enakimi zgledi.

Pred nekaj meseci naleti na me prijatelj, Bovčan, na hišnih vratih s pozdravom „Gut Morgen.“ Lehko si je misliti, v kako zadrego spravim koj onega, začeti ga nekaj nemški izpraševati. Uže na prvo prašanje se mi izgovarja, da nemščine ne ume. Tako pozdravljenje se dozdeva sploh Bovčanom bolj „fajn“, „galantno“.

Naš okraj ima tudi svoj cestni odbor, a v njem se nemški kramlja. Rednost je tukaj gotovo doma, kajti dne volitve cestnega odbora 31. t. l. videli smo na pisarskem prestolu obč. tajnika, da je glasove toliko redneje in: natan čneje napisoval, ker si je privoščil tudi ta dan nekaj „štamperlov“ rakije, kakor je sploh njegova navada. Vsled nereda bila je ovržena prva volitev in najbrže bode ovržena tudi druga. Kdo je tega kriv, da se nalagajo nepotrebni stroški občnam?

Dalje, bovško županstvo se drži lepih starih navad pri uradovanji. Ono je uže dovolj narodno, če piše: An das löb. Gemeinde Amt Saaga, mesto Žaga, Serpenizza mesto Serpenica, Zersoza, mesto Česzoča itd. To so narodnjaki! Ne mislite pa, da menim gospoda narodnega župana, ker on pri najboljši volji nima toliko časa, da bi mogel gledati tajniku na prste. Želi pa gotovo marsikdo, da bi imel naroden župan tudi narodnega tajnika. Sicer ima Bovec še neko drugo čudno „perijonto“, ki meni, da je nemščini kos, in je vsled tega vse slov. pole ljudskega štenja po nemško napolnil, a pokazal je, da je tudi v nemščini le revče; kajti c. k. okraj. glav. mu je vse pole prečrtalo. — Ganz ungenügend.

Še nekaj resnega. Česzočani štejejo se tudi nemce, najbrže so še potomci starih Cimbrov ali Teutónov, ki so menda zgrešili pot, ali so jih pa divje koke pod Polovnik speljale. — Po zgodovinski trditvi bi jaz to dokazal s tem, da govori še dan danes nekaj onih boji imenitnih oseb neko „ferderbano spraho“. — „Mein Schworz is one schöne Thier; je er is a kuter Pferd“. Nalatel sem pred tednom dni na necega tacega Hermana. Med drugim zasakal se je govor tudi na ljudsko štenje. Omenjeni gospod se prav veselo odreže: „A!“ mi pa vse nemško, olles tajč, če hočejo imeti slovenske, naj si jih ubertrogijo sami.“ Mož je po teh besedah z neko notranjo zadovoljnostjo si brke navihal.

X.

Z Dunaja, 11. febr. (Izd. dop.) Tetka Triesterca v svojem listu od 9. tek. št. 31. napada „Sočo“,

*) Ta stran je za prehod na boljše z d. j. najpotrebnejša ali povad se pri nas zanemarja. Onikanci, ponizajte se navidezno, pa bô! Ur.

njega dopisnika z Dunaja in pa nekega slov. poslanca, in to zaradi poročila z Dunaja glede podpor nekaterim cestam v goratih krajih Goriškega, ki jih je ministerstvo predložilo drž. zboru v dodatnem pred-darju za leto 1881. Ona očita namreč „Soči“, da pripisuje zasluge teh podpor „Soči“ in „Slogi“. Če- ravno vaš dopisnik o teh zaslugah čisto nič ne go- vori, ampak le povdarja, da je „Soča“ o svojem času (menda v letu 1879) veliko važnost teh cest razprav- ljala, „Sloga“ o njih peticije sklepala in dež. zboru predložila, in da jih je dež. zbor sam sprejel ter vis. vladi predložil. Nadalje očita ona v tistem dopisu z Goriškega, kateri je pa bil sestavljen najbrže v Trstu na komando nekemu slov. poslancu, da pri javnih sejah molči, in budgetne referente nadleguje. Kar se tega tiče, naj le to opazim, da slov. poslanci ne bodo nikdar prašali Triesterco za svet ali celo za dovo- ljenje, kedaj imajo molčati in kedaj govoriti; da pa znajo oni prav ugoden trenotek in prav ugodne pri- like izbirati za svoje govore; temu bodi dokaz to, kar je govoril gosp. dr. Vošnjak v budgetnem odseku o irredenti, vsled katerega marsikako visoko osebo še danes glava boli. Nadalje naj bode prepričana tetka Triesterca, da bodo slovenski poslanci tudi v zbornici govorili tako glasno in toliko, da bo potem tudi to telko dalj časa glava bolela.

Pa — na dan je gošča — pravi pregovor, in v resnici pri koncu dopisa je jedro vsega dopisovanja, in to je, da gre vsa zasluga za navedene podpore čisto le gospodu tržaškemu namestniku. No, če je to res, česar ne moremo razsoditi, je to res hvalevred- no, da je gosp. namestnik svojo dolžnost spopolnil in važnost cest povdarjal in podpore priporočal; žal nam je, da nismo vedeli, da on tako hrepni po borni So- čini hvali in slavi; opozoriti pa ga hočemo, da mu je prilika dana, si to hvalo in slavo pridobiti, in si- cer s tem, da bi se z mogočnim svojim vplji- v om (?) za to potezal, da bi visoka vlada spopolnila tudi tiste želje, ki jih je društvo „Sloga“ podala dež. zboru goriškemu meseca junija 1880, glede uvedanja slov. jezika v srednje šole v Gorici, katere je dež. zbor sprejel in vis. vladi predložil. Ako bo visoki gospod to dosegel, potem mu damo trdno in možko obljubo, da mu bo „Soča“ z velikimi črkami natis- niti dala *) hvalo in slavo, in da mu bodo zatrobili vsi Slovenci tako glasno slavo in hvalo, da se ta bo odmevala po vsej Soški dolini in slišalo celo čez mejo!

Danes je sprejela poslanska zbornica postavo proti oderuhom tudi v zadnjem branji; ako bo to po- stavo potrdila tudi gosposka zbornica, česar se je na- dejavati, bo to za naše po oderuhih zatirano ljudstvo velika dobrota.

Politični pregled.

Naša cesarica je šla te dni na An- gleško na lov.

V državnem zboru in njegovih odse- kih kaže se živahno delovanje, kakor naš dopis z Dunaja to jasno popisuje. Dr. Tonkli je možato in živo popisal hudo stanje primorskih Slovencev, in minister dr. Pražak je obečal kmalu pomagati tudi nam. Velik napredek za nas, ako se uresniči. Dr. Rieger povedal je dr. Herbstu, vodju ustavovercev, da oni kličejo na pomoč čez meje. Resnica je to, ustavoverce je pa to takó zbudilo, da so bili dvorano zapu- stili, kjer je dotični odsek sejo imel.

Nemci so stoletnico po Lessing-ovi smrti obhajali. Na Dunaji so nemški nacionalci in e- nako misleči, zlasti židovski dijaki kar izdajalne govore imeli. Naše dijake bi zaradi enakih iz- jav kar zaprli. Sramotili in psovali so Slovane kakor barbare in nazadnjake!

Hrvaški sabor je sprejel poročilo re- gnikolarne deputacije o združenji Vojne Krajine po večdnevih debatah.

Nemški prestolni govor pri odprtji dr- žavnega zbora povdarja prijazne razmere Nemčije do vseh drugih držav, posebno pa do sosednjih cesarstev, tedaj do Avstrije in Rusije. Nemški cesar pravi, da delajo vse države za mir, in da ga bo skušala Nemčija tudi ohraniti v soglasji z drugimi. Avstrijskim nepoboljšljivim Nemcem gotovo ne bo ta objava po vsem po volji.

Gambetta bi rad postal tudi po imenu načelnik Francozov, ker v resnici sedanjega predsednika republike že zdaj vodi po svoje. Bismarck mu pa žuga, kakor da bi hotel Fran- cijci napovedati vojsko.

Bismarck je tudi prevzel posredovanje

med Turčijo in Grško. Ljudstvo grško se ne vdá z lepa, ako večinoma ne doseže, kar so bili obečali Grkom v Berlinu.

Na Španjskem je nastopilo novo, in sicer liberalno ministerstvo. Sagasta mu je pred- sednik.

Angleška spodnja zbornica je sprejela zakon zoper Irsko. Irci pa hočejo bojevati se in odposlati vodjo Parnell-a v Ameriko na agi- tovanje za Irsko. — V južni Afriki še zmerom divjaki tepejo angleške vojake.

Srbska skupščina je sprejela predlog za neodvisnost sodnikov od politične uprave

Papež je sprejel v javnijenciji velikega kne- za Nikolaja, brata ruskemu carju, ter velikega kneza Petra. Oba velika kneza sta zatem obi- skala papeževega tajnika Jakobini-ja. Car se je papežu po telegrafski poti zahvalil za prijazni sprejem ruskih knezov.

V Rimu so imeli tisti zbor zborov, ka- teri je poslednje tedne toliko šuma napravil zar- rad irredente. Deležnikov ni bilo veliko, in skle- pali so o občih volilni pravici. Naši časniki niso hoteli poročati, da so na tem zboru s ploska- njem poslali pozdrav nerešenemu Trstu in Trientu. Garibaldi, menda od italj. vlade podkupljen, ni predsedoval; nadomestoval ga je glasoviti kričač Cavalotti, ki se je zarotil proti Avstriji. Ita- lijanska cenzura je bila stroga, in takó se ne vé, kaj so vse govorili proti Avstriji. Za- rad tega vendar ne pozabimo, kakega duha so italj. agitatorji.

Domače stvari.

Čitalnična podružnica v Gorici vabi k svoji prvi veselici, v nedeljo dne 20. februarja ob 7. uri zvečer v čitalničnih prostorih. Program: 1. Pozdrav gospodarnika — 2. Petje „Jaz sem Slovan“ — 3. Deklamacija: „Zgubljeni raj.“ — 4. Petje „Domovina mili kraj“ — 5. Šaljivi dvogovor — 6. Petje „Tri- glav.“ — 7. Tombola z dvema dobitkoma — 8. Pe- tje Kočijanci-ov „Venec“. — Ples, svira vojaška god- ba. Pri petji bodo sodelovali Šempeterski, Solkanski in Goriški pevci. Vstop je dovoljen samo društveni- kom podružnice, čitalnice in družih narodnih druš- tev. Vstop je brezplačen. Tombola daje p. n. deležni- koma priliko, da pripomorejo kaj v založbo veselčnih stroškov.

Kakor slišimo, hoče postati ta veselica prav si- jajna. Fantje, pogum! Pokazite, da ne spadate v ono vrsto, v katero bi Vas radi lahoni vtaknili!

Iz Kanala nam poročajo: Ples, katerega je 12 febr. tukajšnja prostovoljna požarna bramba priredila, bil je, kar se da sijajen. Sviral je septet goriške mest- ne godbe, dvorana je bila prav prijetno z velikimi zrcali, gasilnim orodjem in pripravo z diplomom druš- venikov, grbi itd. clepšana; duša cele veselice pa so bila naša dekleta v zelo krasnih in okusnih toaletah. Šaljiva loterija med počitkom je zbudila mnogo sme- ha, tudi pevci so se oglasili ter zapeli nekaj lepih pesni. Cetvorka se je dvakrat izvrstno plesala, za kar pa gre vsa čast tukajšnjemu lekarničarju gosp. Pas- sagnoli-ju, kateri se je mnogo potrudil v podučevanji. Plesalo se je do šeste ure zjutra.

Kobariška čitalnica napravi dne 20. feb. be- sedo s sledečim sporedom: 1. Petje. 2. Govor. 3. Pe- tje. 4. Igra: „Stari Slovani v V. dejanjih. 5. Petje. Po besedi ples. Ustoppina 20 novc. Začetek ob 6 1/2 uri zvečer. Odbor.

Nabrežinski rodoljubi vabijo k veselici na 20. t. m. Začetek ob 7. uri zvečer, vstop 20 kr., k plesu 1 gl. (Spored prepozno došel.)

Iz Komna nam naznanjajo, da se tamošnja gospoda v lepo napravljenej salonu pri g. Živcu ne- navadno dobro zabavljajo.

Kurentu delajo po poročevalčevih besedah vso čast v bratovski slogi. Želimo le, da enaka sloga o- stane tam in drugod tudi pozneje drugim božanstvom na čast in narodu v prid.

E. Krasa nam poročajo, da g. okr. glavar se- žanski zelo po nemško dopisuje, in se čudijo, kako morejo tega glavarja slovenski časniki hvaliti.

V Sežani imeli so na Svecnico veselico, katere se je udeleželo tudi kakih 20 narodnih učiteljev. G. sež. glavar se je pri tej priliki, kakor pravijo, pokazal pravega nemškutarja po duhu. — Čestitamo onim Kra- ševcem, ki tega gospoda volé za častnega občana. Le naprej, naprej!

„Bazar za uboge“ v Gorici je dobil dohod- kov 1700 gl.; stroškov je 200 gl.

Novočenje. Nabrali se ima letos na Primor- skem 1497 novincev za stojno vojsko, oziroma vojaško mornarico in 150 mož za nadomestno reservo. Stava bo: v Trstu 1. 2. 3. 4. 5. 7. 8. 9. marca. Na Go- riškem: v Ajdovščini 4. 5.; v Gorici za mesto 7. 8., za okolico 9. 10. 11. 12. 19.; v Kanalu 15. 16., v Červinjauu 10. 11. 12., v Trziču 14. 15., v Tolminu 18. 21. 22. 23. 24., v Bovcu 26. 28., v Sežani 26. 28. 29. marca, v Komnu 31. marca, 1. 2. aprila, v Gradiški 4. 5. aprila, v Karaninu 7. 8. 9. aprila. V Istri: v Kopru 21. 22. 23. 24. marca, v Piranu 17. 18. marca, Podgradom 7. 8. 9. aprila, v Buzetu 4. 5. aprila, v Bujah 26. 28. marca, v Poreču 30. mar- ča, v Pazinu 28. 29. 30. marca, v Matavumu 1. 2. aprila, v Rovinjii 1. aprila, v Pulji 4. 5. 6. aprila, v Labinu 8. 9. aprila, v Voloski 11. 12. 13. 14. aprila, v Cresu 22. aprila, v Krku 25. 26. aprila, v Lošinu 19. 20. aprila.

Preteklo nedeljo oziroma v noči od 12. na 13. t. m. so neznani tatje vlomili v cerkev sv. Lov- renca pri Neblem. Zmajkalo je le nekaj čez en bo- kal olja in ciborja iz tabernakelja. Najavetejše so na altar razsuli. Druge škode ni bilo, iz česar se so- di, da so bili tatje gotovo ostrašeni vsled kakega ropota. Prostoplav.

„Cittadinu“, listu tržaškemu, bere zadnja „E- dlnost“ dobro levite, in sicer, da si jih zapomni, v nje- govem jeziku. Naš vrli Boštjan jih pa danes šteje „Indipendente“-jevemu Goriškemu dopisniku po nu- še, ker se dobro poznata. Tudi goriški dopisnik „No- vic“ jih je gorko naštel istemu dopisniku. Ako laho- ne zebe, se že ugrejejo počasi.

Laški tihotapci. Blizu Verse na avstrijski meji so peljali laški vozniki dolge hlode, ko zadone eden močno ob most. Veriga, ki je debele hlode ve- zala, se utrga, hlodi padejo po obeh straneh z voza in v lesnih votlinah se prikaže zdajci veliko bremen sladkorja. Dačni čuvaji so vozove zasegli in razvideli da hlodi so bili samo umeten pomoček, s katerim so vozniki izvrševali že dolgo kontrebant ali tihotapstvo.

Pl. Vestenek, okrajni glavar litijski, glasoviti germanizator na Kranjskem, je po noči od 6. na 7. dan t. m. ob 11. uri v noč z drugimi njega vredni- mi tovariši okna pobil in 24 šip razbil tamošnje- mu c. kr. okr. komisarju Delkotu.

Takó razjašnjuje ta dogodek litijski župan, ki je zadal prošnjo do dež. predsedništva, da se stvar preišče in kaznuje. Imenovana prošnja kaže, da so se bili ti gospodje dobro opili, potem so razsajali. Ta skandal je povsod osupnil in napravil veliko seu- zaeljo tudi na Dunaji. Nadejati se je, da se sovraž- nika slovenske narodnosti vsled tega dogodka Kranj- ci iznebé.

V tiskarni J. Krajca v Novomestu so na svitlo prišle „Cerkvene pesmi na čast sv. Rešnjemu Telesu,“ II. del za mešani zbor, vglasbil P. Hugolin Sattner. — Ker take zbirke dozdaj še ni bilo, bo- de s tem gotovo ustrezno pevovodjem in orglavcem. — Pesmi so natisnene z dovoljenjem visokočast. ljublján- skega škofijstva, torej se smejo rabiti pri očitni službi božji. — Oblika je jako lična, papir lep in trden, te- daj cena, 80 kr., ne previsoka. — Kdor pošlje imeno- vani znesek po nakaznici, dabi pesni franco. — Sicer se dobé tudi po bukvarnah.

Pri Krajcu se tudi še dobe „Cerkvene pesni,“ del I. istega skladatelja za 50 kr.

Tržno poročilo.

V Gorici 17. febr.

Od zadnjega poročila, se niso cene veliko spre- menile.

Kolonijali. Kava moka 100 kg. gl. 138—155, Ceylon gl. 142—154, Portoriko gl. 130—144; Malabar gl. 117—121; St. Domingo gl. 110—118; Rijo fin gl. 107—110; srednji gl. 94—102; sladkor fin gl. 48—49; Melis gl. 44—45; tolčen gl. 43—43.50.

Sadje. Rožiči gl. 13—16; mandelji gl. 110—112; grozdje suho (uva passa) gl. 31—39; sultanina gl. 44—48.

Mast, sir in olje. Maslo gl. 91—98; ame- rikanska mast gl. 73—75; domača slanina gl. 72—74. amerikanska gl. 70—71; pijačentinski sir star gl. 140—180; pekorin gl. 1330—132; bovški star gl. 96—98; letošnji gl. 64—66; olivno najčisteje olje gl. 72—76; srednje gl. 64—66; nižje vrste gl. 56—58; Corfu gl. 49—50; Raguzi gl. 42; istrijsko gl. 42; Petrolej v sodčih gl. 18.50; v zabojih gl. 21.50—22.

Zito, moka in riž. Pšenica hekt. (100 litrov) gl. 9.25—9.50—; sirk gl. 5.—5.50 (star mirnik 31 litrov je od gl. 1.60—180; 100 kg. od gl. 7—7.50); ječmen cel gl. 4—5; pehan gl. 9.—10.; oves po ka- kovosti in čistosti gl. 3.20—4 (star mirnik gl. 1.30—1.40); fižol po raznosti gl. 9—13 hkl.; Riž 100 kg. gl. 16 do 25 najčisteji (brilantni).

Moka iz Ritterjevih mlinov: št. I gold. 21.60; II gl. 20.90; III gl. 19.50.—; IV. gl. 18.50; V gl. 15.90; VI gl. 11.20 se zakijem; otrobi debeli gl. 5.20; drobni gl. 4.50, pr. 100 kg.

*) „Soča“ mu je bila tako hvalo obljubila uže brž ta- krat, ko jo g. trž. namestnik potoval po Soški dolini. Ur.

Špirit in vino. Domače žganje hek. gl. 55—80; zunanje po gl. 40—70; špirit rafiniran gl. 40—45; vino furlansko črno gl. 23—32; belo gl. 25—29; uvažena vina kakor kranjsko (dolenjsko), štajersko, egersko, dalmatinsko, istrijsko itd. dobivajo se po različnih cenah in po kakovosti.

Sicer se je pa dosedaj le malo zunanjih vin še uvozilo v Gorico; prihodnjič naznanimo i teh različne cene per 100 litrov.

Seno in slama se prodaja od gl. 1.20 do 1.40 za 56 kil. (star cent.).

Krompir se plačuje na debelo po gl. 2.50 do 3.50, pr. 100 kil.

Javna zahvala.

Srdno se zahvaljujem s tem prečastiti duhovščini Kobariški, č. g. I. K., vikarju na Serpenici, vrlim narodnim pevcom in vsem onim, ki so spremili ljubo nam ranjo gospodičino ANO URŠIČ 14. t. m. k zadnjemu počitku.

ANDREJ URŠIČ, stric v imenu vseh sorodnikov.

Marijacejske kaplje za želodec

izvrsten pripomoček zoper vse želodečne bolezni

posebno pa se sponaša pri netočnosti, želodečni slabosti, slabodišnem dihu, kedar človeka napenja, mu kislo podaja, kedar ga grize ali vjeda, pri želodečnem kataru, zgagi ali rezalci, če se nareja pesek ali kaša, pri preobilnosti slija, zlatenci, pri studu in metanji, glavobolu, prihajajočem od želodca, želodečnem krču, pri zaprtem životu, prenasitenosti bodi z jedmi ali pijačami, pri glitah, vrančnih, jeternih ali hemoroidnih bolestitih.

Vsaka steklenica stane s podukom o rabi 35 kr.

Glavna zaloga za Gorico pri gospodu lekarničarju A. pl. Gironcoli v Gorici, blizu "treh kron".

Centralna zaloga za razpošiljanje: Apotheke zum heiligen Schutzengel des Carl Brady, Kremser, Maehren.

Bergerjevo medicinsko

MILLO IZ SMOLE (THEERSEIFE).

Priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se skoro v vseh evropskih državah s sijajnim vspehom proti vsakovrstni nečistosti na polti,

posebno proti kroničnim in luskuastim lišajem, hramam, nalezljivim hramam, proti rudečemu nosu, ozebljini, potenju nog, prhljaju na glavi in bradi. — Bergerjevo milo iz smole ima 40% smole iz lesa, in se bistveno razločuje od vseh drugih smol, ki se prodajajo. — Da se prekanjanju izogneš, zahtevaj določno Bergerjevo milo iz smole in glej na znani zavitek. — Kot neostro milo iz smole za odstranjenje nečistosti na polti, zoper hraste na polti in glavi otrok, kakor kot neprekosljivo kosmetsko milo za vmivanje in kopanje za vsakdanje rabo rabi:

Bergerjevo glicerina milo iz smole, ki ima 35% glicerine in je fino parfumano.

Cena za komad vsake vrste 35 kr. s brošuro vred.

Glavni razpošiljavec: lekarnar G. Hell v Opavu. Glavna zaloga za Gorico pri gg. lekarnarji F. Cristofolletti (Zanetti) in A. Pontoni.

Št. 28/E

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), ustanovljene po grofu Thurnu, v Gorici naznanja, da bode dne 7. marcija 1881 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav IV. četrta leta 1879 t. j. tistih, ki so bile zastavljene meseca oktobra, novembra in decembra 1879.

Ravnatelj: Lovisoni.

Francosko žganje s soljo

(Eau de vie de France) Franzbranntwein mit Salz
napravljen pod nadzorstvom po izvirnem predpisu
iznajdnika Viljema Lee-ja
G. CRISTOFOLETTI.

To zdravilo, katero sem jaz napravil, pomaga brž, prej kot katero drugo, proti zunanjemu in notranjemu vnetju, opeklina in speklina, proti novim napadom, neduhi, rakom, dristi, natoku krvi v glavo, za obvarovanje zobov, proti otiski, dissenteriji, bolečinam, ne obrazu, v ušesih, v glavi, zlati žili, mrzlici, ozeb-kou, putiki, neprebavnosti, bolečinam na jetrih, na očeh, zastarelim ranam, vpičenju osnemu in mušične-ma, skrnjaku, kurdeju, žovam in omotici.

Veliko spričeval imamo, ki potrjujejo moč tega izvrstnega zdravila.

V 70. letu svoje starosti sem si popolnem ozdravil prste na rokah s francoskim žganjem in soljo.

G. Senitsky, c. k. finančni komisar l. r.

Z Vašim francoskim žganjem s soljo sem dosegel najboljše vspehe, za katere se Vam neskočno zahvaljujem:

Alojz Klojučar, župnik in dekan v pokoji.

Prodaja se v izvirnih boteljkah po 40 kr. samo pri G. Cristofolletti-ju, lekarju in c. k. dvornem priskrbniku v Gorici na Travniku 14.

Opomba. Knjižnico iznajdnika V. Lee-ja, kateri podučuje, kako se rabi izvrstni domači lek, dodajamo brez plačn o.

Št. 741.

Razpis javne dražbe.

Po sklepu c. kr. pomnoženega okrajnega šolskega sveta zidala se bode nova šolska hiša v Cerknem.

Delo, cenjeno na gl. 8035.82, oddalo se bode po javni dražbi.

Dražilo se bode dne 10. marcija t. l. od 10—11. ure zjutra pri c. k. okrajnem šolskem svetu v Tolminu ustmeno; sprejemajo se tudi postavno kolekovane pismene ponudbe.

Načrti, prevdarek in pogoji so razpoloženi pri c. kr. okrajnem šolskem svetu.

Kedor se udeleži dražbe, položi gl. 400 kot vadium.

C. kr. okrajni šolski svet si pridržuje pravico od podanih ponudb ono sprejeti, katero spozna za najugodnejšo.

C. KR. OKR. ŠOLSKI SVET V TOLMINU

16. februarja 1881.

Schemerl l. r.

Podlogi (jajca) na prodaj.

Holandijski črni	komad po 10 kr.
Creve-Coeur "	" " 10 "
Houdans-ski "	" " 15 "
Švicarski brabantki	" " 10 "
Cochinchina visoko žaltavi	" " 10 "
Princ Albertovi	" " 10 "
Turški beli majhni	" " 20 "

Moje kuretninsko dvorišče je dovoljeno vsakteremu ogledati.

Zaboji za odpošiljanje se zaračunijo samo po ceni, katera mene stane.

J. Stiegler

Oskrbnik grofa Coroninija, Šempeter pri Gorici.

COTILLON

ordne in toure (veliko novega), zbirke cotillonov, plesnih redov, mask, kopic za norce, lampijonov, — na drobno in debelo. — Ceniki zastonj.

Cotillon-ordnov vrste,

vsaka mešana s finimi crèpe-briljant-ordni, s zbirka 50 komadov letos

št. 0. I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X.

gl. 1. 1.50. 2. 2.50. 3. 4. 5. 6.50. 7.50. 10. 15.

Wien, E. WITTE, Kärntnerstrasse 59.

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celej Evropi, zadele so tudi Švico; valed teh razmer so je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarna jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane žepne ure so najboljše ure celoga sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinjšega srebrnega niklja, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so ameriškega sistema. Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade lahko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.

Proti povzotju, ali vpošiljavi male vsote, katera je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejna zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinjšo reparirano uro skoraj na polovico zastonj. Vse ure so natanko reparirane, ter garantujemo za vsako uro pet let.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzamemo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katero se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankoruhr) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenotko in kristalnim ploščnatim steklom, natančno reparirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinderuhr) v težkih giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinah, fino reparirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 16, zdaj le gl. 5.80.

1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denarnoga urada, tekoče na 14 rubinih, elektro-galvanično pozlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenotek regulovane in poskušene. Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 13.40.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. k. denarnoga urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek reparirane, s kolesjem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da ni treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastonj tudi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in kijuč; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gopé, preje 100 gl. zdaj gl. 40.

650 budnih ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalneji mizi, preje gl. 12, zdaj le 4.80.

650 komadov ur z majatnikom (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsakih osem dnij, fino na trenotek regulovane, lepe in impozantne. Ker je taka ura po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker so s tako uro soba olepša. Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15.75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala vsota.

Naslov: Uhren-Ausverkauf

von

Philipp Fromm, Uhrrenfabrik,
Wien, Rothenthur mstrasse N.ro 9.

Ure po ceni

1 pozlačena ura	z verižico 2.50 gl.
1 mobilna ura na valje (s cilindrom)	" 5.— "
1 ura na sidro (ankorca)	" 6.50 "
1 sreberna ura remontoir	" 12.— "
1 zlata ura za gopé	od 18 gl. do 22 gl.

POROŠTVO 5 LET.

Uhren-Ausverkauf der Uhrenfabrik

von

PH. FROMM,

Wien, I. Rothenthurmstrasse N. 9.